

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2023. évi október hó 5. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés büntette miatt vádlottl ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2023. január 27. napján kihirdetett 17.B.49/2021/150. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott szabadságvesztés büntetésének tartamát 20 (hús) évre enyhíti.

A vádlott a szabadságvesztésből legkorábban a kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A Pest Megyei Rendőr-főkapitányságon T-45/2020. tételszám alatt bevételezett, az összesített bűnjeljegyzék 32. és 48. sorszáma alatti késeket és 33. és 34. sorszáma alatti spanifereket a lefoglalásuk megszüntésére és megsemmisítésük elrendelésére vonatkozó rendelkezés mellőzése mellett elkobozza.

Az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség összege 3.072.684 (hárommillió-hetvenkétezer-hatszáznyolcvannégy) forint, melyből a vádlott 2.956.934 (kétfélmillió-kilencszázötvenhatezer-kilencszázharmincnégy) forintot köteles az államnak megfizetni, míg 115.750 (száztizenötezer-hétszázötven) forint bűnügyi költséget az állam visel.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt a szabadságvesztésbe beszámítja úgy, hogy egy nap letartóztatásban töltött idő egy nap szabadságvesztésnek felel meg.

A másodfokú eljárásban felmerült 21.600 (huszonegyezer-hatszáz) forint bűnügyi költséget a vádlott köteles az államnak megfizetni.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Budapest Környéki Törvényszék 2023. január 27. napján kihirdetett 17.B.49/2021/150. számú ítéletével vádlott1 vádlottat bűnösnek mondta ki emberölés büntetében [Btk. 160.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés d), j) pont], és ezért életfogytig tartó szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte, a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban állapította meg, és úgy rendelkezett, hogy az elítélt legkorábban 30 év elteltével bocsátható feltételes szabadságra. A szabadságvesztésbe az előzetes fogvatartásban töltött időt beszámította. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az ítélet ellen a vádlott teljeskörű fellebbezést jelentett be, míg a védő megalapozatlanság miatt fellebbezett.

[3] A vádlott fellebbezésének indokolásában egyrészt sérelmezte, hogy a 9+1 CD lemezből mindössze 4 darabot kapott meg, így a részére megküldött iratanyag nem hiánytalan.

[4] Ezen kívül részletesen elemezte az igazságügyi vegyészszakértői véleményben írtakat, kiemelve, hogy sem a sértett, sem a vádlott körömnnyiradékában nem a lekötözéshez használt spaniferből származó nyomok voltak.

[5] Az igazságügyi fizikus szakértői vélemény egyes megállapításait is kiemelte, így, hogy a boncjegyzőkönyv sok helyen nem tartalmazza a szúrcsatornák mélységét, de a szúrcsatornák tekintetében tett egyéb megállapításokat is vitatta, sérelmezte, hogy nem vizsgálták a lentől balról jobbra felfele futó sérülések keletkezését.

[6] Az igazságügyi orvos- és nyomszakértői egyesített szakvélemény megállapításai tekintetében is észrevételeket tett a szúrássok iránya és mélysége tekintetében, hiányosnak ítélve az e körben tett szakértői vizsgálódásokat és megállapításokat.

[7] Sérelmezte azt is, hogy a sérülések keletkezésének a vizsgálatánál nem vették figyelembe, hogy a gyanúsított domináns keze a jobb, és így a szúrássok jelentős részét hogyan lehetett kivitelezni. Ezekre tekintettel indítványozta a szakértői vélemény kiegészítését, és ugyancsak kérte annak szakértői igazolását is, amit a törvényszék az eszközhasználat tekintetében kifejtett.

[8] Az ítélet [39] pontjában írtakra és a boncjegyzőkönyv és az igazságügyi orvosszakértői véleményben írtakra tekintettel vitatta a sértett védekezésre képtelen állapotát.

[9] Az erős felindulásban elkövetés alátámasztására a fizikai szakértői vélemény 5/11. oldalán írt azon megállapítást hozta fel, mely szerint a bordaporcok átmetszése extrém erőbehatás következtében keletkezhetett.

[10] Ezután részletesen elemezte a híváslistákat, felhívva a figyelmet egyrészt arra, hogy azok hiányosak, másrészt „érdekesek” a hozzájuk tartozó cellainformációk is, mert esetenként az azokból kitűnő távolság megtétele az adott idő alatt lehetetlen.

[11] Indítványozta annak tisztázását, hogy a 20/322-85-96 és a 20/221-19-53 telefonok közül melyiket használja tanú4 és melyiket tanú4né (5. sz. tanú).

[12] A saját híváslistája is hiányos, mely hiányosságok pótlását, és annak tisztázását kérte, hogy hogyan lehetséges az, hogy a telefonjáról hívást indítanak, miközben ő a rendőrségen van, és a telefonját pedig lefoglalták.

[13] Kérte, hogy biztosítsák számára a híváslisták cellainformációit eredeti valós tartalmukban.

[14] Elemezte a szemle jegyzőkönyvet is, részletezve annak általa aggályosnak ítélt megállapításait, és továbbra is vitatta a boncjegyzőkönyv megállapításait a szúrcsatorna és a szúrások iránya, mélysége vonatkozásában.

[15] Hiányosnak ítélte meg az információkat a gyanúsított helyszín közelében történő mozgása tekintetében is, melynek pótlását kérte.

[16] Észrevételezte, hogy a cselekmény rekonstrukcióját illetően nem vették figyelembe a kiegészítő boncjegyzőkönyvben szereplő tényeket, így a hipotézisek egy része is helytelen következtetésekből épül fel.

[17] Kérte a szakvélemény kiegészítését is figyelembe véve a boncjegyzőkönyvben írtakat.

[18] A védő fellebbezésének indokolásában indítványozta, hogy az ítéltábla a cselekmény minősítését változtassa meg, és ehhez igazodó büntetést szabjon ki a vádlottal szemben.

[19] Az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, és tévesen vont le következtetést a vádlott bűnösségére. Elmulasztotta ugyanis az elkövetés összes körülményeinek, az azt megelőző események összességében, folyamatosságában történő, a terhelt adott pszichikai állapotával és fizikai tulajdonságaival összefüggő tényleges értékelését. A 3/2013. Büntető jogegységi határozatban írt feltételrendszert alapul véve előadta, hogy a sértett és a terhelt között huzamos ideje feszült volt a viszony, amely a terheltet pszichikailag megviselte. A sértett viselkedése megváltozott, agresszív lett, kilátásba helyezte, hogy bántani fogja vádlottl és a gyerekeit is, és emellett viszonyt folytatott egy munkatársnőjével is. A cselekményt közvetlenül megelőző tényállás tekintetében felderítetlen maradt, hogy miért volt a sértett meztelen és miért engedte a vádlottnak, hogy az ágyhoz kötözzé, és mindezek után minek a következtében alakult ki a vádlott ölési szándéka.

[20] Erre ad egyébként magyarázatot a vádlott írásbeli vallomása, amelyben leírja, hogy a vita hónapok óta tartott a sértettel, az ismét lángra kapott, és ennek hevében agresszív lett, és megfenyegette, megszorította, megrúgta a terheltet. Ennek következtében a terhelt belső egyensúlya megbomlott, tudata elhomályosult, tudatbeszűkült állapotba került, felindult állapota méltányolható okból keletkezett, miután a sértett az ő érzelmi közeledésére egy brutális, fenyegető válasszal reagált. Ezen lelki állapotában született meg az az elhatározása, hogy a sértettet megöli, amelynek végrehajtását nyomban el is kezdte. A véghezvitel módja egyértelműen felfokozott érzelmi állapotra utal.

[21] A vádlott indulata a sértett magatartása miatt méltányolható okból keletkezett. Amennyiben pedig nem csak a cselekmény elkövetését közvetlenül megelőző eseményeket nézzük, hanem a megelőző történéseket is, akkor megállapítható, hogy a sértett és a vádlott

között elmérgesedett viszony alakult ki, közös jövőjüket illetően konszenzusra nem tudtak jutni. Ez a vádlottban szorongást, kétségbeesését okozott.

[22] A vádlott és a sértett élethelyzetét a vádlott írásbeli vallomása mellett tanúnak és az 5. számú tanúnak a vallomása, valamint az elme- és pszichológus szakértői vélemény is alátámasztja.

[23] Figyelembe kell venni a vádlott által írt naplórészletben írtakat is, amiben utal a sértett agresszív viselkedésére.

[24] Ezekből arra lehet következtetni, hogy a vádlott félt a sértettől, és a gyerekeit is féltette.

[25] Az, hogy a sértetett a környezete nyugodt, békés személynek ismerte meg, nem zárja ki az agresszív fellépést a vádlottal szemben, ugyanis vádlottlban sem látott agresszivitásra utaló jelet a pszichológusa, és a meghallgatott tanúk egyike sem feltételezte a vádlotról, hogy ilyet tenne.

[26] A szakértő egyrészt megállapította a vádlott személyiségzavarát, másrészt azt is, hogy a vádlott a terhére rótt cselekményt előzetes vitát követően, feltehetőleg indulatilag meglehetősen tudatszűk, de nem kóros indulati állapotban követte el a vele hosszú évek óta, konfliktusokkal terhelt, érzelmi és testi kapcsolatban álló sértett vonatkozásában.

[27] A bírói gyakorlatból eseti döntésekre hivatkozott az erős felindulásban elkövetett emberölés alátámasztása körében (BH.2001.10.461., BH.1999.7.289. I, BH 2006.5.140.)

[28] Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe az enyhítő körülmények nagy számát, a vádlott büntetlen előéletét, a beismerő vallomását, megbánását, azt, hogy három kiskorú gyermek tartásáról gondoskodik, a személyiségzavarát, és az időmúlást.

[29] A vádlott hatalmas szerepet játszott kiskorú gyermeki életében, fejlődésében, a mai napig minden nap telefonon beszélnek, de a férje lát el minden feladatot.

[30] Indítványozta, hogy az ítéltábla a vádlott cselekményét a Btk. 161.§-ába ütköző erős felindulásban elkövetett emberölés büntettének minősítse, és ehhez igazodó szabadságvesztés büntetést alkalmazzon vele szemben.

[31] A másodfokú nyilvános ülésen a vádlott és a védő a fellebbezését fenntartotta.

[32] A védő perbeszédét az írásban előterjesztett fellebbezés indokolásával egyezően adta elő.

[33] A vádlott sajnálatának adott hangot és bocsánatot kért a sértett hozzátartozóitól. Az ügy érdemében nem kívánt felszólalni.

[34] Az ügyész az írásban előterjesztett indítványát fenntartotta a tényállás kiegészítésére vonatkozóan is. Kiemelte, hogy a vádlott nem vitatta, hogy a sértett az ő cselekménye folytán veszítette életét, csak jogos védelemre, illetve erős felindulásra

hivatkozott. A sértett az ágyon fekvésként hagyta, hogy kikötözzék a bal kezét, így eleve nem volt olyan állapotban, hogy támadni tudjon. A sértett kereste egy normális párkapcsolat lehetőségét, de ez a vádlott érzélemmentessége folytán nem vezetett eredményre vele, ezért lépett kapcsolatba az 5. számú tanúval, amit viszont a vádlott nem vett jónéven. A bűncselekmény oka az öntörvényű, sodródó, irracionális ragaszkodás, ami a vádlott személyiségében keresendő.

[35] Az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, részletesen kitért a bizonyítékokra, okszerű következtetést vont le a vádlott bűnösségére, a minősítése ugyancsak törvényes.

[36] A büntetés kiszabása során elvitathatatlan, hogy példás büntetést hozott egy büntetlen előéletű, 3 gyermekes anyával szemben, azonban ezek az enyhítő körülmények az élet elleni bűncselekménynél kisebb nyomatékkaal vehetőek figyelembe. A határozatlan ideig tartó szabadságvesztés kiszabása elfogadott bírósági gyakorlat és a feltételes szabadság legkorábbi időpontját sem tartotta eltúlzottnak az ügyészség, ezért az ítélet helybenhagyását indítványozta.

[37] A vádlott az utolsó szó jogán megismételte az írásbeli beadványában előadottakat, melyben vitatta az igazságügyi orvosszakértői vélemények megállapításait a sérülések kialakulására és mibenlétére vonatkozóan, felhívta a figyelmet azok általa vélt ellentmondásaira. Hivatkozott ezen túlmenően arra, hogy a sértett a csuklóján nem szerzett életében sérülést, sem az ő, sem a sértett körme alatt a spaniferből származó nyomtöredék nem volt fellelhető, így vitatta, hogy a sértett kikötözött, védekezésre képtelen állapotban lett volna.

[38] A fellebbezések az enyhítés körében megalapozottak.

[39] Az ítéltábla a fellebbezést a Be. 599.§ (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el, ugyanis tárgyalás kitűzését nem látta indokoltnak, a vádlott bizonyítási indítványait elutasította.

[40] Annak egyes részeire az ítéltábla a későbbiekben reflektál érdemben, azonban már itt ki kell emelni, hogy a vádlott által nem egyértelműnek ítélt szakértői megállapítások sem tényállás, sem a bűnösség szempontjából nem bírnak relevanciával, azoknak a pontosítása egyrészt kellő adatok hiányában nem is lenne lehetséges, másfelől a rendelkezésre álló bizonyítékok mellett nem is szükséges.

[41] Ugyanez vonatkozik a híváslistákra, a cellainformációkra és a kamerafelvételekre is.

[42] A vádlott maga sem vitatta, hogy a helyszínen járt a vádbeli napon és időben, a sértett feltalálási helye is adott a helyszíni szemle jegyzőkönyv alapján, de a tanúvallomások – tanú2, tanú3 vallomásai – alapján ugyancsak következtetés vonható a vádlott tartózkodási helyére a vádbeli időben.

[43] A jogorvoslati kérelmek irányultságára figyelemmel az ítéltábla a Be. 590. § (1) és (2) bekezdés alapján az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírált. A felülbírálat kiterjedt az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezésekre, az indokolás helyességére és az eljárási szabályok megtartásának ellenőrzésére.

[44] A Be. 590. § (5) bekezdése alapján az ítéltábla azt is vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság eljárása során történt-e a Be. 607. § (1) és 608. § (1) bekezdésében írt feltétlen, vagy a Be. 609.§ (1) és (2) bekezdésében meghatározott az ügy érdemére kiható és a másodfokú eljárásban nem orvosolható, jellegénél fogva hatályon kívül helyezéshez vezető eljárási szabálysértés, a bűnösségre vont következtetés okszerű-e, és a bűncselekmény minősítése megfelel-e az anyagi jogszabályoknak.

[45] A Be. 590. § (7) bekezdése alapján az ítéltábla hivatalból felülbírált a Be. 671. §-a szerinti egyszerűsített felülvizsgálat alapját képező rendelkezéseket.

[46] Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat megtartotta.

[47] A vádlott iratmegismerés körében előadott észrevételére tekintettel az ítéltábla az alábbiakat emeli ki:

[48] A nyomozás során a terhelt részére átadott, és a saját aláírásával igazoltan átvett iratok jegyzékét a nyomozati iratok 1817., 1819., 1827., 1833., 1945., oldalai tartalmazzák, ebből látható, hogy 2020. április 16., 2020. július 31., 2020. szeptember 19. napján, 2020 decemberében, és 2021. május 21. napján is átadta a nyomozóhatóság a terheltnek az éppen aktuálisan keletkezett iratokat.

[49] A bírósági szakban vádlott1 vádlott a 2021. november 3. napján megtartott előkészítő ülésen kérte, hogy a bíróság bocsássa a rendelkezésére azt a DVD-t, amin az iratanyag van, mert a nyomozás során nem az ő nyomozati iratait tartalmazó adathordozót adták át részére. A bíróság ezért 2021. november 18. napján intézkedett arról, hogy az ügyészség által megküldött, nyomozati iratot tartalmazó pendrive-ot soron kívül másolják át, és adják át a vádlott és védője részére. A védő és a vádlott a pendrive-ot 2021. november 29. napján vette át, majd a vádlott a 2022. január 13-i tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy a pendrive egy részét már át tudta nézni. Így tehát a vádlott iratmásolathoz való joga nem sérült, ezt nem érinti az sem, hogy az elektronikus iratokat pendrive-on és nem DVD-n adták át részére.

[50] A bizonyítás törvényessége körében az ítéltábla az alábbiakra mutat rá:

[51] A segélyhívóra történt vádlotti bejelentés tartalmának a felhasználása, az abban foglalt vádlotti nyilatkozat bizonyítékként értékelése törvényes.

[52] Noha a bírói gyakorlat egységes abban, hogy a törvényes figyelmeztetés nélkül elhangzottak csak akkor vehetők figyelembe bizonyítékként a büntetőeljárásban, ha a nyilatkozat tartalmát az így meghallgatott személy az eljárási pozíciójához kötődő törvényes figyelmeztetése után fenntartotta, ekkor ugyanis a fenntartással ez is a vallomásának a részévé válik. (ÍH.2005.7. számú eseti döntés).

[53] Ettől eltérő megítélés alá esik azonban a vádlott segélyhívóra intézett telefonhívása. Ennek során a terhelt volt az, aki a hatósághoz fordult, és aki az eseményeket

önként a hatóság tudomására hozta, a hatóság eljárását kezdeményezte. A bejelentés időpontjáig, amelyben a segítségkérés történt, nem volt vele szemben folyamatban semmilyen hatósági eljárás, ahol bármilyen kioktatásra igényt tarthatott volna, vagy bármilyen válaszadási vagy nyilatkozattételi kötelezettség terhelte volna. Valójában egy önfeljelentést tett a hatóság felé, az adott tényeket önként hozta a hatóság tudomására, bármilyen kérdés nélkül.

[54] Hatósági eljáráson kívül eső, azt megelőző eseményeken a figyelmeztetések elmaradása értelemszerűen nem számonkérhető, a büntetőeljárás törvényi szerinti figyelmeztetések elhangzása ekkor még fel sem merülhet, ezért nem is vezethetett ennek a bizonyítéknak a kirekesztéséhez.

[55] tanú2 tanú a vádlott házastársa, így a tárgyaláson jogosan élt a mentességi jogával, és a törvényszék törvényesen használta fel a korábbi nyomozati vallomását, ennek jogszabályi alapjaként az ítéltábla feltünteti a Be. 176.§ (1) bekezdésének d) pontját.

[56] Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a vád tárgyává tett bűncselekmény elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat feltárta, azokat egyenként és összességükben a logika szabályainak megfelelően értékelte. Bizonyítékértékelő tevékenységéről és annak eredményéről a másodfokú bíróság által is nyomon követhetően, a felülbírálathoz szükséges mértékben számot adott.

[57] Az ítéltábla az ítélet indokolásának személyi részét – [5] pont – kiegészíti a vádlott személyi körülményeivel, hiszen ezekről a 144. sorszámú jegyzőkönyvben nyilatkozatot tett: iskolai végzettsége érettségi, jogi asszisztens OKJ tanfolyamot végzett, de ennek a képzettségének megfelelő munkakörben nem dolgozott. A büntetés-végrehajtási intézetben dolgozik, alhasi sérve alakult ki.

[58] A [7] bekezdését pedig azzal egészíti ki, hogy a vádlott tudatműködésében a fantáziának meghatározó szerep jut, pszudologizálásra hajlamos lehet. Kevert típusú, szenzitív paranoid (túlérzékeny, gyanakvó) érzelmileg indulatilag labilis, robbanékony és hisztionikus (érzelmileg túlvezérelt) viselkedésre hajló jegyekkel leírható személyiségzavarban szenved. Személyiségzavara sem a cselekmény, sem a szakértői vizsgálat idején nem érte el a kóros elmeállapotot, de a fenti jellemzői a cselekmény bekövetkeztét megkönnyíthették, elősegíthették, annak okfolyamatában szerepet játszhattak (igazságügyi együttes elmeorvos-, orvos- és pszichológusszakértői vélemény 1169-1171. oldal).

[59] A törvényszék a tényállást alapvetően megalapozottan állapította meg, annak [9] pontját – feltehető elírás folytán - az ítéltábla annyiban egészíti ki, hogy a vádlott tanú2sal történt házasságkötését megelőzően már a sértettel rendszeres szexuális kapcsolatot létesített.

[60] Ez a kapcsolat egészen a bűncselekmény elkövetéséig fennmaradt. Intenzív szexuális kapcsolatuk során nem volt idegen tőlük a sértett kikötözésével, kibilincselésével járó szex sem.

[61] A tényállásnak ez a kiegészítése a vádlott írásbeli vallomása és tanú1 tanú vallomása alapján volt indokolt.

[62] Az így kiegészített tényállás már minden szempontból megalapozott így tehát a felülbírálat alapját képezte.

[63] Az elsőfokú bíróság a szükséges mértékben eleget tett az indokolási kötelezettségének is, helyesen ismerte fel, hogy a vádlotti védekezés lényege, hogy cselekményét erős felindulásban, esetlegesen jogos védelmi helyzetben követte el.

[64] A törvényszék alappal vetette el mindkét hivatkozást.

[65] Az előzmények körében az ítéltábla kiemeli, hogy a módosított vádnak megfelelően a teljes bántalmazási folyamat a hálósobában, az ágyon történt. Ezt alátámasztja az egyesített igazságügyi orvos- és nyomszakértői vélemény, amely a helyszíni szemle jegyzőkönyve alapján rögzíti, hogy csak a hálósobában, a holttest és az ágy közelében tárt fel a szemle olyan freccsent jellegű vérgyanús szennyeződések, amely a késsel való szűrési cselekménytől származhatott (nyomozati iratok 1451. oldal).

[66] A lakás egyéb helyiségeiben, az előszobában és a konyhában csak olyan vérnyomok voltak, amelyek a vádlott mozgása során keletkeztek, hiszen a testszemléről készült jegyzőkönyv rögzíti, hogy a vádlott ruházata véres volt, a vádlott keze is vérzett, a konyhában véres gumikesztyű és nylonzacskó volt feltalálható, és az elkövetés egyik eszközéül használt kést is a konyhában mosta el az elkövető, melynek környezetében véres papírtörlőt is talált a szemlebizottság.

[67] Ugyancsak a szakvéleményből tűnik ki, hogy a sértett bal kezét még a cselekményt megelőzően kötözte ki a vádlott az ágyhoz, ezért azon véres szennyeződés nem is volt.

[68] A bántalmazás eszköze és sorrendisége tekintetében annyi megállapítás volt tehető az egyesített szakvélemény és az igazságügyi fizikus szakértő véleményének figyelembevételével, hogy a bántalmazást a vádlott a kisebb pengehosszúságú késsel kezdte, majd a nagyobbval folytatta. Két lényeges körülmény támasztja alá ezt: egyfelől a kisebb kést találta meg a szemlebizottság a sértett tarkója alá szorulva, mely körülmény indokolhatta, hogy a vádlott egy másik késsel folytassa a bántalmazást, másrészt ahogy az igazságügyi orvosszakértő kijelentette: valamennyi a mellkason és nyakon a nagyobb késsel okozott sérülés rövid időn belül a sértett halálához vezetett, míg a kisebb késsel okozott sérülések is a sértett életében keletkeztek.

[69] Bár az elsőfokú eljárásban nem merült fel kétség a cselekmény vádlott általi elkövetésére, a másodfokú eljárásban tett vádlotti észrevételek tükrében az ítéltábla az alábbiakat emeli ki:

[70] A vádlott maga tett bejelentést a segélyhívón az általa elkövetett bűncselekményről.

[71] A vádlott általa sem vitatottan, de a cellainformációk alapján is a sértettnél tartózkodott a vádbeli időben.

[72] A vádlott tanú3 segítségét is arra hivatkozva kérte, hogy leszúrta a sértettet.

[73] A vádlott ruházata vérrel erősen szennyezett volt. Ennek alapján tehát más, a vádlott személyétől eltérő elkövető fel sem merült. Ezért nem volt indokolt 5. számú tanú vagy tanú2né nyomainak a vizsgálata.

[74] A vádlottnak a bűncselekmény elkövetését megelőző élethelyzetét áttekintve azt lehet megállapítani, hogy a sértett által elvéggeztetett DNS vizsgálat feltárta, hogy két gyermekének nem a férje, hanem a sértett az édesapja, a sértett ráhatására ezt el kellett mondania a férjének, aki sértettel összeveszett, és az is kiderült, hogy a sértettnak más nővel is van kapcsolata. Mindez a körülmény, együtt értékelve azzal az igazságügyi együttes elmeorvos-, orvos- és pszichológus szakértői véleményben leírt személyiséggel, hogy emocionálisan túlfűtött, nagy belső feszültséggel élő, indulatilag telített, robbanékony, impulzív, erőszakos magatartásformákra is hajlamos, aki a kapcsolati vesztségeit nehezen viseli, azt adekvátan megoldani nem képes, arra agresszióval, bosszúval reagálhat, ugyancsak alátámasztja a cselekménynek a vádlott általi elkövetését, különös tekintettel azokra a fent hivatkozott körülményekre, melyek szerint az objektív bizonyítékok is a vádlott cselekvőségét támasztják alá.

[75] A sérülésekre tett szakértői megállapítások körében előadott vádlotti észrevételek kapcsán pedig az ítéltábla kiemeli, hogy a szúrcsatornák mélysége valóban nem került minden esetben leírásra a boncjegyzőkönyvben, így a szakvéleményben sem, azonban ez relevanciával azért nem bír, hiszen számos sérülés olyan létfontosságú szervet ért, mely sérülések közül több is a sértett halálához vezetett, a III-IV-V. bordák átvágásra is kerültek. Az egyesített igazságügyi orvos és nyomszakértői vélemény alapján a szúrcsatornák részben balról-fentről jobbra-lefele, részben balról-lentről jobbra-felfele mutattak, ami megfelel annak, hogy a jobbkezes vádlott a sértettel szemben, rajta ülve, illetve mellette térdelve fejtette ki a bántalmazást.

[76] A sértett testhelyzete többször is változott, ahogy a nyomszakértő is modellezte, ami a szúrcsatornák irányultságára is magyarázatot adott.

[77] Az elmeorvosszakértői vélemény alapján a vádlott a cselekmény elkövetésekor indulatilag tudatbeszűkülte állapotban lehetett, amely a fizikus szakértői véleményre is figyelemmel indokolja, hogy képes volt annak a nagyobb erőbehatásnak a kifejtésére is, amely a bordák átvágásával járó sérülést okozta.

[78] A vádlotti észrevételekre utalva megjegyzi az ítéltábla, hogy az egyesített igazságügyi orvos- és nyomszakértői vélemény 57. oldal 14. pontja rögzíti, hogy a bal csuklótájékon, annak hajlító felszínén számos, közel haránt irányú, 4-5 cm hosszú, halvány szederjes, sávszerű bőrelszíneződés figyelhető meg. E területre rámetssze bőrben, bőr alatti zsírszövetben egyértelmű bevezetés jele nem észlelhető. Nem élőben keletkezhett a sérülés (nyom. ir. 1361. oldal).

[79] Ezzel szemben az 59. oldal 18. pontja rögzíti, hogy a jobb csuklótájékon 6 cm hosszú, 1 cm széles, halvány szederjes, sávszerű bőrelszíneződés figyelhető meg, e területet feltárva a lágyrészekben bevezetés nem látható, amely megfellel a spanifer lenyomatának, valószínűsíthetően a jobb csukló később lett kikötve, mint a bal, így nem volt idő a szövetközi vezetés kialakulására (nyom. ir. 1365. oldal).

[80] Ezek a szakértői megállapítások éppen annak a megállapított tényállásnak felelnek meg, mely szerint a sértett bal kezének kikötözésére még életében, erőszak nélkül került sor, ezzel szemben a jobb kezét később, már a bántalmazás folyamatában kötözte ki a vádlott.

[81] szakértő1 igazságügyi szakértő a tárgyaláson (122. kkv. 8. oldal) előadta, hogy ha nem köti ki a vádlott a sértettet, ezzel a nagy eszközzel sem tudott volna ilyen célzott szúrásokat kivitelezni. Amikor elszenvetted a halálos sérüléseket, akkor már mindkét keze ki volt kötve. szakértő2 igazságügyi nyomszakértő pedig elmondta, hogy a spanifernek az anyagán a sértett jobb kezén, illetve a mögötte lévő ágyon, és fal felületeken olyan egybefüggő freccsenés nyomok találhatók, amik arra utalnak, hogy ekkor már a jobb kezének

ki kellett, hogy kötve legyen, illetve a spanifer a két lába között húzódik a végpozícióban, tehát ez csak úgy lehet, hogy beszorult a két lába közé a spanifer.

[82] Éppen emiatt nem bírt relevanciával, hogy sem sértett, sem a vádlott körömnnyiradékában nem volt fellelhető a spaniferből származó elemi szál. Megjegyzendő, hogy a vádlott az írásbeli vallomásában maga sem vitatta a sértett egyik kezének a kikötözését.

[83] A törvényszék alappal állapította meg, hogy a mindkét kezével kikötözött sértett védekezésre képtelen állapotban volt, míg azon szakértői megállapításokra figyelemmel, mely szerint a sértett halála nem azonnal következett be, és így, valamint a védekezésre képtelensége folytán is az emberölés alapesetén túlmutató, a halállal együtt járó meghaladó mértékű szendevést okozott számára.

[84] Az elsőfokú bíróság tehát okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és a bűncselekmény minősítése is törvényes.

[85] Az ítéltábla egyetértett az erős felindulás hiánya kapcsán kifejtett elsőbírói érveléssel.

[86] A 3/2013. Büntető jogegységi határozat I/6. pontjában írtakat figyelembe véve leszögezhető, hogy az indulat hatása alatti elkövetés egymagában még nem alapozza meg az emberölés privilegizált alakzatát.

[87] Az erős felindulás az indulatnak, érzelmi fellobbbanásnak intenzitásában is jelentős hőfokát kívánja meg, mely erőssége az érzelmeknek olyan tudatszűkülethez vezethet, amely során az értelmi ellenőrzés gyengül, hiányoznak a megfontolás és meggondolás ismérvei, az indulat hatása alatt az elkövető elveszti az önkontrollt, és a tevékenysége ezáltal ellenőrizhetetlenné válik. Az indulat ilyenkor éplélektani alapon alakul ki, amikor valamilyen külső pszichés behatás folytán az érzelmek rövid idő leforgása alatt olyan mértékben uralkodnak el az egyénen, hogy az akaratelhatározási folyamat is lerövidül. Az elkövető tudatában van annak, hogy mit tesz, de hiányzik a magatartás következményeinek a beható meggondolása.

[88] Az erős felindulás fennállását az elkövetés konkrét körülményeit és az indulat intenzitását az azt megelőző események folyamatosságában való elemzése biztosítja, és mindezt az elkövető pszichikai tulajdonságaival összefüggésben kell megítélni (BH1989.342.).

[89] Kétségtelen, hogy a vádlott és a sértett kapcsolata megromlott, amikor a vádlott férje tudomást szerzett a kapcsolatáról, és a két gyermek apjának valódi személyéről, és ugyancsak konfliktust okozott a sértettnek a munkatársnőjével folytatott kapcsolata is. Az, hogy a sértett és vádlott a vádbeli napon is vitáztak, nem cáfolható, hiszen a vádlott ezért is hozta el onnan a ruhaneműit. Figyelemmel arra is, hogy a vádlott feljegyzéseiben már említést tett a sértett agresszív megnyilvánulásairól, amelyek azonban tettelegességgig soha – és a vádbeli napon sem – fajultak a sértett részéről, így a korábbi konfliktushelyzetnél erősebb vitára nem merült fel adat. A vádlott saját elmondása szerint is békülési céllal ment vissza a sértetthez, de ismét vita alakult ki. Tekintettel arra, hogy a sértett addig sem bántalmazta sohasem a vádlottat, sem a gyermekeit, így ez a vita – még ha tartalmazott is egyfajta fenyegetést – nem volt olyan súlyú, amely az indulat hatása alatti elkövetésen felül az erős felindulást megállapíthatóvá tenné. Önmagában nem alapozza meg az erős felindulásban

elkövetett emberölés megállapítását az elkeseredettség, a sértődöttség, vagy kizárólagosan az idegfeszült állapot.

[90] Ahogy a védő is hivatkozott rá, a cselekmény tágabb előzményeit is vizsgálni kell, hiszen a bírói gyakorlat megállapítja a privilegizált esetet, ha a hosszan tartó, folyamatos gyöttrésből, megaláztatásból egy viszonylag kisebb jelentőségű sérelem hatására tör ki a fékezhetetlen indulat. Jelen esetben azonban erről sincs szó. A tanúk elmondása alapján a vádlott volt a domináns fél a kapcsolatban, akár a sértettel, akár a férjével szemben, és bár a rendelkezésre álló adatok alapján a sértett ebből kitörni próbált, de ez közel sem eredményezte azt, hogy a vádlott egy megaláztatásokkal teli, alárendelt helyzetbe került volna.

[91] A sértett részéről esetlegesen elhangzó fenyegetések sem teremthettek az erős felindulás megállapítását alátámasztó helyzetet, hiszen addig sem történt soha tettelegesség a sértett részéről, így ezek tényleges jövőbeni bekövetkezésétől a vádlottnak nem kellett alappal tartania.

[92] Az erős felindulásban elkövetett emberölés csak akkor állapítható meg, ha az elkövető olyan méltányolható okból származó, de élelektani alapon létrejött indulat hatása alatt cselekszik, amelynél az indulatot kiváltó és erkölcsileg menthető ok az elkövetőn kívülálló okból jött létre. Ha tehát a vádlott indulat hatására cselekedett ugyan, de ez az indulat a tudatát nem homályosította el, viselkedése mindvégig célszerű és meggondolásra utaló ismérveket tartalmazott, az erős felindulás szerinti minősítésnek nincs alapja. (BH1990.288.). Jelen esetben a bántalmazás módja - közben kötözi meg a sértett jobb kezét is - ugyancsak tudatos magtartásra utal, és nem jellemző egy tudatborult állapotra.

[93] Az ítélezési gyakorlat viszont nem tekinti erős felindulásban elkövetett emberölésnek az egyébként fiziológiás indulat által kiváltott állapotban véghezvitt cselekményt, amelynek az oka kizárólag az elkövető személyiségében, személyi adottságaiban és sajátosságaiban rejlik.

[94] Itt visszaül az ítéltábla az egyesített elmeorvos-, orvos- és pszichológusszakértői véleménynek a már idézett megállapításaira, mely szerint a vádlott deficitális önszabályozással rendelkezik, érzelmei, indulatai által sodródó, lobbánékony, impulzív, erőszakos magatartásfomákra is hajlamos személyiség.

[95] A jogos védelem hiánya kapcsán ugyancsak egyetértett a törvényszék álláspontjával az ítéltábla. Hozzáteszi, hogy kezdetben a sértettnek csak a bal keze volt kikötözve, és akkor még csekély védekezés kifejtésére képes volt, ugyanis a jobb kezén és a lábán rögzített védekezésből származó sérülést a szakértő. Azonban éppen az cáfolja a jogos védelemre való hivatkozást, hogy ezen csekély védekezést a vádlott elhárította, és a sértett jobb kezét is kikötözte, ezáltal teljesen védekezésre képtelen állapotba helyezte. Helyt foghat az a vádlotti hivatkozás, hogy a sértett őt megrúgta, azonban ez nem a támadásnak, hanem a védekezésnek a módja volt. Összességében a sértett nem hogy nem volt olyan állapotban a kikötözött bal kezével, hogy a vádlottat megtámadja, hanem még a vádlotti bántalmazással szemben sem tudott védekezni. Egy esetleges szóbeli fenyegetés, különösen félig kikötözött állapotban – figyelemmel arra az ismét hangsúlyozandó körülményre, hogy a sértett részéről bántalmazás még soha nem történt – ugyancsak nem alapoz meg jogos védelmi helyzetet intézett vagy közvetlenül fenyegető jogtalan támadás hiányában.

[96] A minősítő körülmények tekintetében a már kifejtettek szerint ugyancsak osztotta az ítéltábla a törvényszék álláspontját, az egyesített orvos- és nyomszakértői vélemény és az igazságügyi orvosszakértőnek a tárgyaláson kifejtett véleménye alapján a különös kegyetlenséggel elkövetés megállapítható volt, a sértett védekezésre képtelen állapota

vitán felüli, hiszen a kezdetben általa kifejtett védekezést a vádlott letörte, és teljesen védekezésre képtelen állapotba helyezte.

[97] Az elsőfokú bíróság feltárta a büntetéskiszabása körében irányadó körülményeket, melyeket az ítéltábla azzal egészít ki, hogy további enyhítő körülmény, hogy a vádlott maga tárta fel az általa elkövetett bűncselekményt, valamint az, hogy azt tudatbeszűkült állapotban követte el. Nem értett egyet az ítéltábla azzal az ügyészi érveléssel, hogy a vádlott büntetlen előélete kisebb súllyal esne latba, hiszen ennek enyhítő körülményként történő értékelése jelen esetben nem a bűncselekmény jellegétől függ, az ugyanis nem követel meg olyan speciális alanyiságot, melynek előfeltétele lenne a büntetlen előélet.

[98] Ezért az ítéltábla úgy ítélte meg, hogy a törvényszék által kiszabott határozatlan ideig tartó szabadságvesztés eltúlzottan súlyos, mind az egyéni, mind a speciális prevenciós célok eléréséhez elegendő határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabása, annak tartamát azonban a törvényszék által is helyesen hivatkozott súlyosító körülményekre figyelemmel a törvényi maximumban határozta meg az ítéltábla.

[99] A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára vonatkozó rendelkezés így a Btk. 38.§ (2) bekezdés a) pontján alapul.

[100] Megjegyzi az ítéltábla, hogy a törvényszék a főszabályként alkalmazandó, elkövetéskor hatályos Büntető Törvénykönyv alapján bírálta el a vádlott cselekményét, az elbíráláskor hatályos anyagi jogi rendelkezések ugyanis a feltételes szabadságra bocsátást már nem teszik lehetővé az emberölés elkövetőjével szemben (Btk. 38.§ (4) bekezdés e) pont eb) alpont).

[101] Az ítéltábla észlelte, hogy a törvényszék az elkövetés eszközéül használt spaniferek és kések lefoglalását megszüntette és megsemmisítésüket rendelte el. Azonban a Btk. 72.§ (1) bekezdésének a) pontja alapján el kell kobozni azt a dolgot, amit az elkövetés eszközéül használtak, ezért az ítéltábla az elsőbírói rendelkezést megváltoztatta, és a törvénynek megfelelően rendelkezett a bűnjelekről.

[102] Az elsőfokú bíróság maga is észlelte, hogy a kirendelt védő parkolási díját figyelmen kívül hagyta a vádlottat terhelő bűnügyi költség számítása során, azonban a másodfokú bíróság észlelte, hogy a 2023. január 17. napján a kirendelt védő munkadíjával felmerült bűnügyi költséget ugyancsak nem számította bele a teljes költségbe, ezt az ítéltábla pótolta.

[103] A nyomozás során tanú2 pszichológus szakértői vizsgálatára szükségtelenül került sor, az a cselekménnyel nem áll összefüggésben, így az ezzel felmerült bűnügyi költség viselésére sem kötelezhető, azt a Be. 576.§ (1) bekezdés a) pontja alapján az állam viseli.

[104] A másodfokú bíróság a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe beszámította a vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a másodfokú ítélet meghozatala napjáig letartóztatásban töltött időt.

[105] A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére a Be. 613.§ (1) bekezdése és a Be. 574.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a vádlottat.

[106] A fentiek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 599.§ (1) bekezdése alapján tartott nyilvános ülésen a Be. 606.§ (1) bekezdése értelmében a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, míg a változtatással nem érintett részében a Be. 605.§ (1) és (4) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2023. évi október hó 5. napján

dr. Magócsi István
a tanács elnöke

Radnainé dr. Solymosi Viktória
előadó bíró

dr. Fatalin Judit
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 17.B.49/2021/150. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.143/2023/25. számú ítéletében írt változtatásokkal 2023. október 5. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2023. évi október hó 5. napján

dr. Magócsi István
a tanács elnöke